



การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดศิรินครัตนาราม
ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

พริทิตา จุลสุคนธ์

อภินันท์นาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนาชนบทศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2542

ISBN 974-663-380-5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

4036222 LCRU/M : สาขาวิชา : พัฒนาชนบทศึกษา ; ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/ ชุมชน/ การศึกษา

พรทิพา จตุสุคนธ์ : การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดคีรีนาครัตนาราม ตำบลชอนสารเดช อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี (COMMUNITY PARTICIPATION IN EDUCATION MANAGEMENT : A CASE STUDY OF WAT KHIRINAKRATTANARAM COMMUNITY SCHOOL CHONSARADET SUBDISTRICT NONG MUANG DISTRICT LOPBURI PROVINCE.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ขงยุทธ บุราสิทธิ์, ศศ.บ., ศศ.ม., เรืองเดช ปิ่นเขื่อนขัตติย์, M.A. Ph.D., ขนิษฐา กาญจนรังษิณนท์, กศ.ด. 175 หน้า. ISBN 974-663-380-5

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดคีรีนาครัตนาราม ตำบลชอนสารเดช อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงกระบวนการดำเนินงาน ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน และความรู้ความเข้าใจของบุคลากรต่อการดำเนินการ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพของสถานศึกษา โดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน คือร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และร่วมรับประโยชน์
2. การเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น ได้ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา 2 รูปแบบ คือ โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมที่เกิดจากการเชื่อมประสานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงประวัติศาสตร์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความสัมพันธ์ในทางเครือญาติระหว่าง ผู้นำชุมชน ภาวะผู้นำของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน และโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)

จากผลการศึกษาดังกล่าวนี้ ได้นำไปสู่แนวทางปรับปรุงบทบาทของโรงเรียนกับชุมชนในการมีส่วนร่วม และดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งจะต้องหาวิธีการอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นประการสำคัญ

4036222 LCRU/M : MAJOR : RURAL DEVELOPMENT STUDIES ; M.A. (RURAL DEVELOPMENT)

KEY WORDS : PARTICIPATION/ COMMUNITY/ EDUCATION

PORNTIPA CHULASUKHON : COMMUNITY PARTICIPATION IN EDUCATION MANAGEMENT : A CASE STUDY OF WAT KHIRINAKRATTANARAM COMMUNITY SCHOOL CHONSARADET SUBDISTRICT NONGMUANG DISTRICT LOPBURI PROVINCE.

THESIS ADVISORS : YONGYUT BURASIT, B.A.,M.A., RUENGDET PUNKHUENKHAT, M.A., Ph.D., KHANITTHA KANCANARANGSINON, Ph.D. 175 P. ISBN 974-663-380-5

The main objective of this research is to study the community participation in educational management. A case study of Wat Khirinakrattanam Community School, Chonsaradet Sub-district, Nongmuang District, Lopburi Province. This study focuses on management procedures, the information needed by communities, personal knowledge of school management to cope with problems. There are also recommendations to guide school administrator. The study employed a qualitative research method.

The results of this study are as follow :

1. The community can join in each and every level of the proceed i.e. their plans, implementation, assessment as well as the benefits gained.
2. The local curriculum involves the community in 2 ways.
 - a. Community cooperation formed the participation.
 - b. The school is the center of their participation.
3. The major factors that forms the participation between the community and school are their heritage relations, Kinship among elite of the community, leadership of the school personal and community members and the Human Resources Development Project of the Ministry of Education sponsored by the United Nations Development Project (UNDP)

The achievement of this study initiates some guidelines to modify the participation roles between the community and the school and the efficiency of the school operation and community participation in educational management. It is also emphasized that the community participation is extremely significant.